

13 opatrení pre podnikateľov, na ktorých sa dohodli Žiga a Kamenický so Sulíkom (aktualizované)

[Marianna Onuferová](#)

[Ján Kováč](#)

[Martina Kláseková](#)

[Zuzana Kollárová](#)

Richard Sulík, Peter Žiga a Ladislav Kamenický. Foto – TASR

Končiaca vláda Petra Pellegriniho chce ešte stihnúť prijať 13 opatrení pre podnikateľov, ktoré im majú pomôcť s riešením a kompenzáciou negatívnych dosahov šíriaceho sa koronavírusu.

Verejnosti ich predstavil minister hospodárstva Peter Žiga po telekonferencii so zástupcami podnikateľských zväzov, asociácií a združení. Takmer dvojhodinového konferenčného hovoru sa zúčastnil aj minister financií Ladislav Kamenický a Žigov nástupca, budúci minister hospodárstva Richard Sulík.

Opatrenia sa týkajú nielen pracovnej legislatívy, ale aj nástrojov, na ktoré má vplyv ministerstvo financií či hospodárstva. Ide o odklad splátok, odvodov či náhrada škôd, ktoré spôsobil štát tým, že nariadil zatvorenie prevádzok.

[Aktivujte si stručný večerný Newsfilter o vývoji situácie s koronavírusom a skladaní novej vlády. Odber si aktivujte jedným kliknutím.]

Sulík povedal, že s väčšinou opatrení súhlasí a ak ich odchádzajúca vláda tento týždeň zavedie, väčšinu vôbec nezmenia, jedno, možno dve opatrenia upravia alebo nahradia inými.

Tu sú opatrenia, ktoré chce vláda navrhnúť a zaviesť:

1. Chcú rokovať s bankami, aby odložili odklad splátok úverov a hypotekárnych úverov bez negatívneho záznamu pre dlžníka v registri. Chcú zaviesť možnosť zmrazenia splácania úrokov a istiny pre fyzické osoby, teda bežných ľudí, ale aj pre právnické osoby. Bankám by na oplátku odpustili platenie bankového odvodu.

2. Slovenská záručná a rozvojová banka (SZRB) bude poskytovať krátkodobé úvery pre vybrané sektory s jednoduchšími podmienkami a pravidlami. Ide napríklad o sektor pohostinstiev, reštaurácií, myslia sa tým aj vývarovne. Má ísť o bezúročné úvery od 10-tisíc do 350-tisíc eur. Je na to vyčlenených zatiaľ 10 miliónov eur.
3. Vyčlenenie peňazí prostredníctvom Slovenského investičného holdingu (SIH) a Európskej investičnej banky (EIB) na podporu investovania v súkromnom sektore.
4. Upraví sa možnosť odpisu daňovej straty, napríklad by sa to nelimitovalo žiadnou lehotou (dnes sa odpisuje rovnomerne počas 4 po sebe nasledujúcich rokov).
5. Plošný odklad daňových priznaní k dani z príjmu pre všetkých daňovníkov, a to o tri mesiace do konca júna.
6. Úplné zrušenie platieb sociálnych a zdravotných odvodov SZČO dočasne na obdobie troch mesiacov za marec, apríl, máj, tieto platby by sa potom rozložili na ďalších 18 mesiacov.
7. Oslobodenie výplat zamestnancov od sociálnych a zdravotných odvodov a dane z príjmu. Tento režim by platil pre zamestnávateľov, ktorí musia mať rozhodnutím štátu zatvorené prevádzky alebo evidujú výpadky objednávok.
8. Výrazné zjednodušenie podmienok na poskytovanie príspevku na udržanie pracovného miesta. Upraví sa to tak, aby to pomohlo aj malým podnikateľom a živnostníkom.
9. Isté obdobie by štát financoval takzvanú TPS, aby sa znížila cena elektrickej energie.
10. Chcú podporiť diskusiu na európskej úrovni, aby sa umožnilo čerpanie terajších eurofondov na krytie dosahov krízy, aby boli viac flexibilné.
11. Zmena v podmienkach OČR: Napríklad, ak má dieťa dvoch rodičov, jeden zostane na špeciálnej PN, dostáva 80 % priemerného platu, od prvého dňa by platila péenku Sociálna poisťovňa. Alebo ak má dieťa jedného rodiča, alebo obaja rodičia sú zdravotníci, alebo pracujú v nepretržitých prevádzkach a nemôžu opustiť pracovné miesto, mohol by štát prideliť 600-eurový voucher, ktorý by na mesiac hradil opatrovatelku pre toto dieťa. O tom sa bude ešte diskutovať.
12. Ako chcú zmierniť postih pre dovozcov suroviny na výrobu z tretích krajín: Dnes podnikateľ pri dovoze tovaru z tretích krajín, napríklad z Číny, musí zaplatiť colný dlh (clo + DPH) do 10 dní, inak mu môže daňový úrad uložiť okamžite exekúciu na účet. Návrh je, aby sa táto lehota predĺžila na 30 alebo 40 dní.
13. Štát zmierni postup pri udeľovaní pokút, nebude spoločnostiam ukladať pokuty, ak nemôžu načas splniť verejnú zákazku. Zároveň obmedzí kontroly podnikov a podnikateľov. Napríklad obmedzí kontroly typu, či podnikateľ má dostatočnú teplotu v chladničke a podobne.

Čo sa medzičasom rieši a čo to môže znamenať

Záznamy v úverovom registri: Banky už od minulého týždňa riešia so Slovak Banking Credit Bureau (SBCB), teda firmou, čo spravuje úverový register, ako vyriešiť zápis v ňom pri odklade splátok kvôli koronavírusu.

Je to totiž aj vec IT. Na úľavy v splátkových kalendároch má register "osobitný príznak". SBCB už pripravuje spôsob ako ich evidovať so špeciálnym príznakom, ktorý umožní bankám individuálne posudzovať týchto klientov.

„Technicky treba vyčleniť v registri špeciálny príznak na vykazovanie úverov ovplyvnených pandémiou COVID-19, aby banky mohli takto úvery vykazovať,“ odkazuje správca úverov. Podľa SCB ale treba súčinnosť regulátora (teda NBS), aby banky mohli individuálne pristupovať pri posudzovaní klienta k takto reštrukturalizovaným úverom.

Banky zatiaľ umožňujú odklad splátok obyvateľstvu, aj živnostníkom, hoci môžu mať rôzne požiadavky na to, či počas toho treba splácať aspoň úroky alebo sa môžu posunúť i tie.

Vláda tvrdí, že banky žiada, aby umožnila odklad istiny aj úrokov, a to aj podnikom. Na oplátku bankám zruší bankový odvod.

Krátkodobé úvery od SZRB: Ochota komerčných bánk dávať nové úvery môže byť krátkodobo mizivá. Pôjde o bezúročné úvery SZRB pre malých a stredných podnikateľov od 10 000 do 350-tisíc eur (produkt sa volá Podnikateľ 2020). Ministerstvo financií na to zatiaľ vyčlenilo 10 miliónov eur.

Vyčlenenie peňazí na podporu investovania: Peniaze by mohli prísť prostredníctvom Slovenského investičného holdingu a Európskej investičnej banky, a to na podporu investovania v súkromnom sektore. Hlavný problém firiem ale nie je to, že nemajú za čo investovať, ale to, že pre epidémiu koronavírusu je čoraz viac pracovníkov v domácej karanténe a ľudia zároveň prestávajú kupovať všetko okrem základných potravín. V tejto situácii je otázne, či má význam dotovať investície vo firmách.

Zníženie cien elektriny pre firmy: Tarifa za prevádzkovanie systému, ktorá dnes zvyšuje cenu elektriny, tvorí zhruba 20 percent celkovej ceny. Jej odpustenie by odberateľom prinieslo výraznú úsporu. Žiga ale zatiaľ nepovedal, či sa to bude týkať len firiem alebo aj domácností.

Ak by štát náklady prevzal plnom rozsahu, bolo by to obrovské bremeno.

Cez tarifu za prevádzkovanie systému štát od ľudí a firiem každý rok vyberie sumu zhruba 500 – 600 miliónov eur. Tie sa potom rozdeľujú ako dotácie medzi majiteľov slnečných elektrární, na kombinovanú výrobu elektriny a tepla a na spaľovanie uhlia v Elektrárni Nováky.

Pre štátny rozpočet by bolo náročné prevziať tieto náklady aj na pár mesiacov, nieto ešte na celý rok. Zvlášť v čase, keď sa pravdepodobne prepadnú daňové príjmy.

Čerpanie eurofondov: Pomalé čerpanie eurofondov je výsledkom korupčných káuz, po ktorých si Európska komisia vynútila zavedenie viacstupňových kontrol. Tie ale zároveň priniesli novú byrokráciu a brzdia investície.

Napríklad všetky veľké eurofondové projekty kontroluje aj Úrad pre verejné obstarávanie. Pri zachovaní týchto kontrol je otázne, či môžu byť eurofondy flexibilné.

Dovozy z tretích krajín: Keď podnikateľ dovezie tovar napríklad z Číny, musí ho na hranici preclíť a do 10 dní zaplatiť finančnej správe clo a DPH (takzvaný colný dlh). Inak mu hrozí tvrdý postih, exekúcia. Návrh je, aby podnikateľ mal na zaplatenie cla a DPH nie iba 10 dní, ale 30 alebo 40 dní.